

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-510/23-E

Název	Mateřská škola Rohovládova Bělá, okres Pardubice
Sídlo	533 43 Rohovládova Bělá 58
E-mail	ms@rohovladovabela.cz
IČO	60 157 411
Identifikátor	600 095 428
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Marie Kohoutková, DiS.
Zřizovatel	obec Rohovládova Bělá
Místo inspekční činnosti	Rohovládova Bělá 58
Inspekční činnost na místě	3., 11. a 12. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Rohovládova Bělá, okres Pardubice (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Vzdělávání realizuje ve třech třídách, dvě jsou věkově smíšené a jedna je určená nejmladším dětem. Vzhledem k velkému zájmu o předškolní

vzdělávání byl od školního roku 2020/2021 zvýšen počet tříd o jednu. Stravování dětí je zajišťováno školní jídelnou místní základní školy.

V době inspekční činnosti škola evidovala 69 dětí, z toho 33 v posledním roce před začátkem povinné školní docházky včetně šesti dětí s jejím odkladem. Ve škole se vzdělává také jedno dítě s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V řídicích postupech ředitelky školy se příznivě odrážejí její četné zkušenosti a velmi dobrá znalost místních podmínek. Při vedení školy se opírá o nově zpracovanou koncepci rozvoje, která vzešla z posouzení naplněnosti předešlých plánů a ze závěrů dílčích hodnotících procesů, jež ve škole probíhají. Mnohé záměry však spíše upevňují dosažený stav, než aby cíleně směřovaly k dalšímu zvyšování kvality všech oblastí spojených s poskytováním předškolního vzdělávání.

Škola má pro zajištění svého provozu jasně nastavená pravidla a vytvořený funkční vnitřní i vnější informační systém. Přínosné pro její bezproblémově fungující chod i vzdělávání dětí jsou také pravidelná jednání pedagogické rady, která doplňují operativní diskuze učitelek na třídní úrovni. Řešení pedagogických záležitostí se promítá zvláště do obsahové nabídky vzdělávacího procesu a zčásti do výsledků vzdělávání. Méně již dochází k posouzení úspěšnosti zvolených forem a metod vzdělávání s ohledem na individuální možnosti a potřeby dětí s následným přijetím závěrů pro zlepšení stavu. Obdobný dopad má hodnocení kratších vzdělávacích celků (týdenní podtémata).

Vzdělávání dětí vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Náš společný svět“ (dále školní vzdělávací program), který je společným východiskem pro práci učitelek v jednotlivých třídách. Pojaté zpracování jim ponechává dostatečný prostor k uplatnění vlastní tvořivosti a nápaditosti, což je ve vlastním vzdělávacím procesu patrné. V průběhu školního roku je obvyklá vzdělávací nabídka doplňována aktivitami zejména společensko-kulturního, poznávacího a sportovního charakteru, které podporují osvojování klíčových kompetencí dětmi v přirozeném prostředí. Některé akce probíhají za společné účasti dětí a rodičů nebo dětí a žáků místní základní školy v rámci vzájemné spolupráce. Významné zastoupení má rovněž podpora environmentálního vzdělávání, na které se škola spolu s posilováním kladného vztahu k obci a jejím tradicím zaměřuje.

Vzdělávací nabídka je konkretizována v třídním vzdělávacím programu. Z uplatňovaného způsobu jejich tvorby je zcela zřejmé požadované propojování všech vzdělávacích oblastí, v některých případech méně již logická provázanost s cílem a očekávaným výstupem. Příliš však není počítáno s cíleným zohledněním individuálních možností a vzdělávacích potřeb jednotlivců. To ve vlastním vzdělávacím procesu částečně kompenzoval vhodně uplatňovaný osobní přístup učitelek v dílčích aktuálně vzniklých situacích a mnohdy při didakticky cílených činnostech vedených formou samostatné práce.

S navýšením počtu tříd se rozšířil počet členů pedagogického sboru. V této souvislosti je zřejmé posilování příznivého pracovního klimatu a dobré mezilidské komunikace ředitelkou. Učitelky si v různé míře prohlubují i následně uplatňují profesní dovednosti prostřednictvím dalšího vzdělávání, dvě si odbornou kvalifikaci zvyšují. K inovaci didaktických postupů nejsou příliš využívány vzájemné hospitace s předáváním pozitivních zkušeností a poskytováním přínosné zpětné vazby. Kolektiv učitelek funkčně doplňuje školní asistentka. Personální obsazení školy zcela umožňuje naplňování školního vzdělávacího programu.

Vedení školy podporuje naplňování svých záměrů vytvářením podnětného prostředí, které je na základě finančních možností a za významného přispění zřizovatele průběžně zlepšováno. Kromě vzniku nově zařízené třídy, došlo např. k doplnění dětského nábytku ve třídách a inovaci vybavení školní zahrady, což motivačně přispělo k hernímu vyžití dětí v prostředí školy. Průběžně jsou doplňovány rovněž různé didaktické pomůcky, knihy a hračky. Další záměry rozvoje materiálně-technických podmínek jsou nastaveny. Celkově prostředí školy, čistota i výzdoba dětskými pracemi působí pozitivním dojmem. Pozornost je věnována sebe prezentaci každého dítěte. Škola ke zkvalitnění podmínek vzdělávání (mj. personální podpora, projektové dny ve vzdělávacím procesu dětí a učební pomůcky) vhodně využívá i dotační programy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání dětí se uskutečňovalo v pohodové atmosféře, k níž přispělo kladné přijetí dítěte a jeho nestresování spěchem. Respektována byla potřeba spánku jednotlivých dětí. Místo části odpoledního odpočinku na lůžku se mohly věnovat klidovým aktivitám pod vedením učitelky nebo podle vlastního zájmu. V denním režimu byly řízené činnosti přibližně vyvážené se spontánními, při kterých děti měly prostor pro samostatné rozhodování a uplatnění svých námětů, což se odrazilo v jejich činorodosti. Využívaly volně přístupné hračky, různé pomůcky a podle svého uvážení také připravené didaktické činnosti. Při mnohých aktivitách si upevňovaly zkušenosti v oblasti vzájemných vztahů a kooperativních dovedností. Příležitostně děti byly vedeny k řešení praktických problémů. Méně příznivě působilo přerušování ranních her společnou konzumací ovocné svačiny.

Minimum příležitostí k výběru či ovlivnění obsahu aktivit děti měly naopak v bloku řízených činností při uplatnění obvyklých metod (dovednostně-praktické a slovní). Přesto se jich děti vlivem vnější motivace a časté možnosti činného zapojení převážně aktivně nebo soustředěně účastnily a plnily zadané pokyny a úkoly. Ve věkově smíšených třídách tomu rovněž napomohla realizace odlišné vzdělávací nabídky při rozdělení dětí mladších a starších, respektive plnicích povinné předškolní vzdělávání, ke kterému docházelo při souběhu dvou učitelek. Ve třídě nejmladších dětí se velmi pozitivně odrazilo učení hrou. Značnou radost, uvolnění a rozvoj hrubé motoriky dětem většinou přinášely pohybové nebo hudebně-pohybové aktivity. Nicméně omezené zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dětí v dílčích případech snižovalo efektivitu vzdělávacího procesu z hlediska osvojování klíčových kompetencí. Obdobný dopad měla společně vedená samostatná práce se sníženou možností sledovat a korigovat počínání jednotlivých dětí.

V průběhu vzdělávání učitelky obvykle motivačně děti hodnotily, nepříliš jim poskytovaly konkrétní zpětnou vazbu o výsledku práce s naznačením možností jejich rozvoje. To může dítěti napomoci v dalším záměrném pracovním úsilí. V rámci hodnotících kruhů děti byly vyzvány k zhodnocení, co se jim nejvíce povedlo. Přestože docházelo k zařazení sebereflexe dětí, z jejich reakcí bylo zřejmé, že hodnotící aktivity jako prostředek rozvoje dítěte jsou na počátku pedagogického působení.

Přirozeně celým dnem prolínal zvolený námět. Vzdělávací nabídka v jednotlivých třídách často upevňovala již získané zkušenosti a vědomosti dětí nebo vycházela z jim blízkých situací. U dětí v povinném předškolním vzdělávání je patrné směřování k úspěšnému pokračování v prvním ročníku základní školy. Výrazné bylo posilování paměti, někdy ve spojení s dobře kladenými otevřenými otázkami i logického uvažování. Mnohé činnosti cíleně nebo intuitivně rozvíjely matematické schopnosti a dovednosti předcházející čtení a psaní. Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou situačně zařazovány kolektivní jazykové

chvilky, přesto systematicčnost v oblasti logopedické prevence není zřejmá. Grafomotorické, manipulační, výtvarné a pracovní aktivity rozvíjely jemnou motoriku, částečně tvořivost a vedly k získávání žádoucích pracovních návyků (např. dokončení činnosti a úklid pracovního místa). Méně již učitelky dbaly na správné držení psacích potřeb. Některé aktivity nejen ve třídě, ale i při pobytu venku byly účinně provázány s poznatky o přírodě.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy dětí, i přes některá nepříznivá zjištění, svědčily o postupném osvojování klíčových kompetencí i základů funkčních gramotností důležitých pro další rozvoj. Ve styku s dospělými děti dodržovaly základní pravidla společenského chování, mezi nimi nedocházelo k žádným výrazným konfliktním situacím a v případě potřeby se uměly domluvit. Patrné bylo rozvíjení kamarádkých vztahů. Mnohé i mladší děti dokázaly při hře s pravidly zvládat dílčí neúspěch. Z vyjadřování dětí byl zřejmý rozvoj slovní zásoby a její využívání, i když výslovnost hlásek nebyla ještě u některých starších dětí dobře vyvozena a zafixována. Obdobné to je se zafixováním správného úchopu tužky s uvolněným zápěstím. Děti svými reakcemi prokázaly odpovídající poznatky o okolním prostředí, zejména z oblasti přírodovědy. Při činnostech se v případě potřeby dokázaly přiměřeně soustředit, pracovat podle pokynů a uplatňovat základní myšlenkové operace. Vybavovaly si dřívější poznatky, reprodukovaly říkanky a písničky. Správně určovaly barvy, porovnávaly detaily, třídily předměty podle daného kritéria a sestavily celek z částí. Děti bez potíží zvládaly orientaci v prostoru a zacházení s běžnými pomůckami. Úspěšně jsou rozvíjeny výtvarné a pracovní dovednosti dětí, části i mladších dětí se dařilo ovládat koordinaci ruky a oka. Zejména starší děti při manipulaci se stavebnicemi prokázaly rovněž rozvíjející se konstruktivní dovednosti, chápaly základní číselné a matematické souvislosti, poznaly některá písmena, dokázaly se podepsat a sestavit průběh děje podle časové posloupnosti.

Učitelky vývoj dětí sledují prostřednictvím záznamů, které na základě doporučení při minulé inspekční činnosti doplnily pro jejich kvalitnější vypovídací hodnotu kresbou postavy. Poznatky získané z pedagogické diagnostiky se promítají spíše do intuitivně uplatňovaného vhodného přístupu než do systematického posilování osobnostního rozvoje připravenou rozlišenou vzdělávací nabídkou (tzv. individualizace), což přetrvává od minulé inspekční činnosti. Záměrné podněcování vývoje z důvodu zvýšené snahy minimalizovat možné riziko školní neúspěšnosti je zřetelné u dětí s odkladem povinné školní docházky, pro které je vypracován a vyhodnocován plán pedagogické podpory. Zvýšená pozornost je věnována rovněž dítěti s odlišným mateřským jazykem. V případě potřeby jsou se zákonnými zástupci řešeny individuální výchovné a vzdělávací potíže, nebo jim je doporučeno využít služeb dalších odborníků (např. psycholog a logoped).

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k navýšení kapacity školy zřízením nové třídy,
- průběžné zlepšování materiálně-technických podmínek vzdělávání,
- rozšíření pedagogického sboru,
- získání finančních prostředků z dotačních programů, jejich využití ke zkvalitňování podmínek pro vzdělávání dětí.

Silné stránky

- Příjemná a pohodová atmosféra, která má příznivý vliv na vzdělávání dětí,
- významná podpora školy ze strany zřizovatele a dobré vzájemné vztahy pozitivně ovlivňující chod školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Omezené využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování a následné realizaci vzdělávání zohledňujícího individuální schopnosti, dovednosti a potřeby dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Neopomíjet při hodnocení vzdělávacího procesu na třídní úrovni účelnost uplatněných metod a forem práce, následně stanovit bezprostředně využitelné postupy,
- dbát na větší účinnost pedagogické diagnostiky, doplňovat ji závěry pro další výchovně-vzdělávací působení a zjištěné poznatky cíleně propojovat s hodnocením vzdělávacího procesu při třídním plánování a přípravou individualizované vzdělávací nabídky,
- poskytovat dětem v průběhu vzdělávání kvalitní zpětnou vazbu pro zlepšování osobních výsledků, a tím u nich i podpořit rozvoj dovednosti vlastního a vzájemného hodnocení,
- usilovat o rozvoj systematické primární logopedické prevence v rámci vzdělávacího procesu v mateřské škole.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 1. 4. 2023
2. Školní matrika – školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
3. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2021
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Náš společný svět“ s platností od 1. 9. 2020
5. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání – školní rok 2022/2023
6. Třídní knihy – školní rok 2022/2023
7. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2022/2023 (výběr)
8. Směrnice k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 1. 9. 2020
9. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky 2021/2022 a 2022/2023

10. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
11. Koncepce rozvoje školy na období 2022 až 2027
12. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2022/2023
13. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-294/17-E, ze dne 21. 4. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.